

VANTAAN
YMPÄRISTÖNSUOJELUN
VALVONTASUUNNITELMA
2016

YMPÄRISTÖKESKUS
YMPÄRISTÖNSUOJELU

Vantaa
Vanda

Sisällys

1.	JOHDANTO.....	4
2.	YMPÄRISTÖOLOSUHTEET VANTAALLA.....	5
3.	VALVONNAN ORGANISOINTI.....	5
3.1	Valvonnan nykytila	6
3.2	Tietojärjestelmät	6
3.3	Viranomaisten välinen yhteistyö.....	6
4.	VALVONNAN TOTEUTTAMINEN	7
4.1	Tarkastuksen määrittely.....	7
4.2	Vuosiraportointi	7
5.	YMPÄRISTÖRISKIEN ARVIOINTI	8
6.	VALVOTTAVAT KOHTEET	9
6.1	Ympäristönsuojelulain mukaan lupavelvolliset kohteet	9
6.2	Ympäristönsuojelulain mukaan rekisteröitävät kohteet.....	10
6.3	Ympäristönsuojelulain mukaan ilmoitusvelvollisten toimintojen valvonta.....	10
6.3.1	Erytisen häiritsevää melua aiheuttavat toiminnot.....	10
6.3.2	Koeluonteinen toiminta	11
6.3.3	Poikkeukselliset tilanteet	11
6.3.4	Ilmoitus eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa	11
6.3.5	Maaperän pilaantuminen.....	11
6.4	Jätelain valvonta.....	12
6.4.1	Roskaantuminen.....	12
6.4.2	Yleisötapahotumien jätehuolto.....	12
6.4.3	Jätehuoltorekisteriin merkittävät.....	12
6.4.4	Jätelain 124 §:n valvonta.....	13
6.4.5	Siirtoasiakirjojen valvonta	13
6.4.6	Jätehuoltomääräysten valvonta.....	13
6.5	Vesilain valvonta.....	13
6.6	Vesihuoltolain valvonta.....	13
6.7	Ympäristönsuojelumääräysten toimintojen valvonta.....	14
6.7.1	Rakennusten julkisivujen ja muiden rakenteiden kunnostustyöt.....	14
6.7.2	Eräiden jätteiden hyödyntäminen maarakentamisessa	14
6.7.3	Käytöstä poistetut öljysäiliöt.....	14
6.7.4	Lumen vastaanottopaikat.....	14
6.7.5	Rakennus- ja purkujätehuolto	15
6.8	Muut valvottavat toiminnot.....	15
6.8.1	Haja-asutuksen vesihuolto	15
6.8.2	Otsonikerrosta heikentävien aineiden valvonta	15
6.8.3	Maa-aineslain mukaiset kohteet.....	15
6.8.4	Maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset maisematyölupakohteet	16
6.8.5	Maastoliikennelain mukainen valvonta	16
6.8.6	REACH-asetuksen valvonta	16
6.8.7	Nitraattiasetuksen valvonta	16
6.8.8	Leirintäalueiden valvonta	17
6.8.9	Muut kohteet	17

7.	VALVONNAN MAKSULLISUUS	17
8.	VALVONTAOHJELMAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	17

LIITE   Valvontaohjelma

1. JOHDANTO

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) tuli voimaan 1.9.2014. Ympäristönsuojelulain 167 §:n mukaan valvontaviranomaisen on järjestettävä ympäristönsuojelulain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvonta niin, että se on laadukasta, säännöllistä ja tehokasta ja se perustuu ympäristöriskien arviointiin. Valvontaviranomainen voi asettaa tehtävät tärkeysjärjestykseen, jos se on välttämätöntä tehtävien hoitamiseksi asianmukaisesti.

Lain 168 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava säännöllistä valvontaa varten valvontasuunnitelma, jossa on tiedot alueen ympäristöoloista ja pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista sekä käytettävissä olevista voimavaroista ja keinoista. Lisäksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaista tarkastuksista ja niiden säännöllisestä valvonnasta valvontaohjelma. Valvontasuunnitelman ja valvontaohjelman tarkemmat sisällöt määritellään valtioneuvoston asetuksessa ympäristönsuojelusta (713/2014).

Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman tavoitteena on kehittää valvontaa ja kohdentaa se ympäristönsuojelun kannalta merkittäviin tehtäviin. Valvonnan kohteina ovat ympäristönsuojelulain nojalla lupa-, ilmoitus- ja rekisteröintivelvolliset laitokset ja toiminnat, muu laitospäinen tai teollinen toiminta sekä eräät ympäristönsuojelumääräyksissä mainitut toiminnot. Jätelain, maa-ainelain, kemikaalilain, vesilain ja vesihuoltolain mukaiset valvontakohteet sekä erikseen määrätyt muut ympäristö- ja rakennuslainsäädännön mukaiset kohteet kuuluvat myös valvonnan piiriin.

Tässä suunnitelmassa esitetään Vantaan ympäristönsuojelun säännöllisen valvonnan kohteet sekä periaatteet suunnitelmaan sisällytettävien, mm. kuntalaisilmoitusten johdosta vireille tulevien, valvontatapausten käsittelystä. Suunnitelmaan ei kuulu lupa- ja ilmoituspäätösten tai muiden vastaavien päätösten eikä lausuntojen valmistelu, tai kuntalaisten ja yritysten neuvonta.

Valvontasuunnitelman liitteenä on valvontaohjelma, jossa kuvataan luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastukset ja muu säännöllinen valvonta. Muuta säännöllistä valvontaa on mm. vuosiraporttien ja tarkkailutulosten läpikäynti. Valvontaohjelma muodostuu taulukosta, joka sisältää tiedot toimialoista ja suunniteltujen tarkastusten määrästä, sekä kuvauksesta edellisen kauden valvontaohjelman tavoitteiden toteutumisesta.

Uuden ympäristönsuojelulain myötä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi myös periä maksun laatimaansa valvontaohjelmaan perustuvista luvanvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta ohjelmaan perustuvasta säännöllisestä valvonnasta voimassa olevan taksan mukaan. Vastaavaa lakisääteistä velvoitetta säännöllisestä valvonnasta ja sen maksullisuudesta ei ole ollut aiemmin.

Vantaalla valvontasuunnitelma ja valvontaohjelma tarkistetaan vuosittain aina kalenterivuoden lopussa ja viedään ympäristölautakunnalle tiedoksi.

2. YMPÄRISTÖOLOSUHTEET VANTAALLA

Vantaalla tyypillisimpiä piirteitä ovat jääkaudella muotoutuneet jyrkät kallio- ja moreeniselänteet sekä niiden väliin jääneet jokilaaksot. Vantaan läpi virtaa Vantaanjoki ja Keravanjoki, joiden varsilla saviset jokilaaksot ja pellot ovat. Pintavesialueisiin kuuluu myös Vantaan laaja purojen verkosto.

Ympäristövalvonnan kannalta merkittävimpiä ympäristöolosuhteita ovat pohjavesialueet, pintavesialueet sekä muut ympäristön erityispiirteet kuten arvokkaat luontokohteet. Vantaalla luokiteltuja pohjavesialueita on vuonna 2013 tehdyn tarkistuksen mukaan 9 kappaletta, joista 8 luokitellaan vedenhankinnan kannalta I luokan pohjavesialueeksi ja 1 pohjavesialue II luokan pohjavesialueeksi. Pohjavedenottoa on Vantaalla aktiivisessa käytössä kolmella pohjavesialueella. Vantaan ympäristönsuojelun valvomista ympäristöluvallisista, rekisteröidyistä tai muuhun säännölliseen valvontaan kuuluvista laitoksista 12 sijaitsee luokitellulla pohjavesialueella.

Ympäristön erityispiirteisiin voidaan luokitella luonnonsuojelualueet sekä muut arvokkaat luontokohteet. Vantaalla on rauhoitettu luonnonsuojelulailta luonnonsuojelualueita yhteispinta-alasta noin 1030 ha eli 4,3 %. Suurin luonnonsuojelualue Vantaalla on Sipoonkorpi yhteispinta-alalla 372 ha. Vantaalla ei ole sellaisia toimintoja, joilla on merkittävää vaikutusta luonnonsuojelualueisiin tai muihin arvokkaisiin luontokohteisiin.

Muita ympäristönvalvontaan vaikuttavia tekijöitä on muun muassa asutus, liikenne sekä maanalaiset rakenteet. Vantaalla asutus on keskittynyt Keski-Vantaalle (Korso, Koivukylä, Tikkurila) sekä Länsi-Vantaalle (Myyrmäki). Asukkaita Vantaalla on noin 200 000 ja asukastiheys on 820 henkilöä/ km². Vantaa on liikenteen solmukohta. Helsinki-Vantaan kansainvälinen lentokenttä sijaitsee Vantaalla Aviapoliksessa. Vantaan läpi kulkee suuria valtavyöliä sekä raideliikennettä. Raideliikenteen osalta kesällä 2015 on avattu joukkoliikenteelle uusi Kehärata, joka osittain kulkee myös maan alla. Kehäradan lisäksi maanalaisia rakenteita Vantaalla on Päijänne-tunneli, jätevesitunneli, merivesitunneli sekä kaukolämpöjohdot.

3. VALVONNAN ORGANISOINTI

Vantaan ympäristökeskus kuuluu maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialaan. Ympäristökeskuksessa on ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon tulosityksikkö. Ympäristönsuojelu jakaantuu ympäristövalvontaan, ympäristösuunnitteluun ja koko ympäristökeskusta palvelemaan talous- ja hallintoryhmään. Ympäristönsuojelun valvonta kuuluu pääosin ympäristövalvonnan tehtäviin. Ympäristösuunnittelu vastaa maastoliikennelain mukaisesta valvonnasta sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten maisematyölupakohteiden osalta puunkaadon valvonnasta.

Ympäristövalvonnan henkilöstöresurssit suunnitelmakauden alussa ovat 7 henkilötyövuotta. Pääosa resursseista käytetään lupa- ja lausuntovalmisteluun sekä muihin asiantuntijatehtäviin ja ilmoitusten johdosta tehtävään valvontaan. Tämän suunnitelman tarkoittamaan ympäristölupavelvollisten ja muiden toimintojen valvontaan jää vain vähäisempi osa resursseista.

3.1 VALVONNAN NYKYTILA

Suunnitelmallista valvontaa on toteutettu vuodesta 2008 alkaen. Ympäristölupavelvollisten ja rekisteröityjen toimintojen tarkastukset tehdään määräaikaistarkastuksin ja toiminnan muutosten yhteydessä. Valvontaan kuuluu myös ympäristöluvassa määrättyjen ja määräaikaan mennessä tehtävien toimenpiteiden tarkastukset sekä vuosiraporttien ja selvitysten tarkistukset.

Ympäristölupavelvollista tai muuta valvottavaa toimintaa koskevien ilmoitusten ja valitusten johdosta otetaan aina yhteyttä toiminnanharjoittajaan ja/tai asianosaisiin. Tarvittaessa tehdään myös tarkastus kohteeseen.

3.2 TIETOJÄRJESTELMÄT

Valvontakohteiden valvontatoimet dokumentoidaan käytössä olevaan Tarkastaja-ohjelmaan. Dokumentoitavia aineistoja ovat esimerkiksi tarkastuspöytäkirjat, toiminnanharjoittajan ilmoitukset, vuosiraportit, päätökset, neuvonnat ja yhteydenotot. Valvontatiedot pidetään jatkuvasti ajan tasalla vastuuvälvojan toimesta.

Vantaan kaupungilla on käytössä dokumenttien hallintajärjestelmä ASTA, jonne tallennetaan mm. vireille tulevat ilmoitukset ja hakemukset, joista tehdään päätös.

3.3 VIRANOMAISTEN VÄLINEN YHTEISTYÖ

Vantaan ympäristönsuojeluviranomainen tekee aktiivisesti yhteistyötä Uudenmaan ELY-keskuksen, jätehuoltoviranomaisen (HSY), poliisin, pelastusviranomaisten, kunnan terveydensuojeluviranomaisten, kunnan muiden viranomaisten ja naapurikuntien kanssa. Lisäksi yhteistyötä tehdään tapauskohtaisesti Suomen ympäristökeskuksen, Tullin ja Turvallisuus- ja kemikaaliviraston kanssa. Yhteistyö eri viranomaisten kanssa koostuu mm. tietojen välittämisestä, lausuntojen antamisesta sekä virka-avusta.

Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa toteutettavaan yhteistyöhön kuuluu ELY-keskuksen valvomien lupalaitosten valvontayhteistyö. Ympäristökeskuksessa on nimetty yhteyshenkilö jokaiselle Uudenmaan ELY-keskuksen valvomalle ympäristöluvalliselle laitokselle Vantaalla. Nimetty yhteyshenkilö osallistuu pääsääntöisesti Uudenmaan ELY-keskuksen tekemiin tarkastuksiin laitoksessa. Yhteistyö ELY-keskuksen kanssa koostuu myös havaintojen ja ilmoitusten välittämisestä valvovalle viranomaiselle.

4. VALVONNAN TOTEUTTAMINEN

4.1 TARKASTUKSEN MÄÄRITTELY

Tarkastukseen kuuluu valvontakäynnin lisäksi tarkkailutulosten, raporttien ja selvitysten läpikäyminen, aikaisempiin tarkastuspöytäkirjoihin tutustuminen sekä häiriö- ja yleisöilmoitusten tarkastaminen. Vastuuvalvoja sopii tarkastuksen ajankohdan toiminnanharjoittajan kanssa ja laatii tarkastuksen jälkeen tarkastusmuistion Tarkastaja-tietojärjestelmään.

Määräaikaistarkastuksella tarkoitetaan suunnitelmallista määräajoin tehtävää tarkastusta, jossa käydään läpi laitoksen toimintaa, päästöjä ja ympäristövaikutuksia. Tarkastuksella varmistetaan, että toiminta on lainsäädännön mukaista. Mikäli toiminnalla on ympäristölupa tai se on rekisteröity, käydään läpi luvan/asetuksen vaatimat asiat.

Jälkitarkastus tehdään kohteisiin, joiden toiminnoissa havaitaan puutteita määräaikaistarkastuksilla. Tarkastuksella käydään läpi vain havaittujen puutteiden korjaukset.

Ympäristönsuojelulain muutoksessa 423/2015 poistettiin ympäristöluvan lupamääräyksiä tarkistamista koskeva velvoite. Valvontaviranomaisen on säännöllisessä valvonnassa arvioitava tällaisen luvan muuttamisen tarve viimeistään vuoden kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin luvan tarkistamista koskeva hakemus oli määrä jättää lupaviranomaiselle. Luvan muuttamisen arviointiin liittyvät tarkastukset pyritään ajoittamaan siten, että ne ovat määräaikaistarkastuksia.

Muita tarkastuksia tehdään tarpeen mukaan häiriö-/poikkeustilanteiden, kuntalaisten tekemien yhteydenottojen sekä ympäristöluvassa asetettujen määräysten rikkomistapauksissa. Onnettomuus-, haitta- ja rikkomustilanteissa tehdään myös tarkastus tarvittaessa (YSL 169 §).

4.2 VUOSIRAPORTOINTI

Ympäristölupapäätösten lupamääräyksiin kuuluu yleensä vuosiraportin toimittaminen valvovalle viranomaiselle. Vuosiraportti on vapaamuotoinen ja se on tullut toimittaa valvovalle viranomaiselle yleensä seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

Vastuuvalvoja varmistaa, että kaikkien valvottavien kohteiden vuosiraportit ovat saapuneet määräaikaan mennessä. Mikäli määräaikaan mennessä ei vuosiraporttia ole tullut, vastuuvalvoja pyytää sitä luvan haltijalta. Vastuuvalvoja tarkistaa vuosiraportin tiedot ja vertaa niitä ympäristölupapäätöksen tietoihin.

Vuosiraportointi on nopea ja helppo valvonnankeino, jolla varmistetaan lupapäätöksen määräysten noudattaminen sekä edistetään valvontaviranomaisen ja toiminnanharjoittajan välistä yhteydenpitoa.

5. YMPÄRISTÖRISKIEN ARVIOINTI

Ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 28 §:n kohdan 4 mukaan valvontasuunnitelmassa tulee esittää tieto siitä, miten ympäristöriskien arviointi tehdään, mitä perusteita siinä käytetään ja miten se ohjaa valvontaohjelman laatimista ja valvontaa. Ympäristöriskien arvioinnilla määritetään valvontakohteiden valvontaluokat, jonka mukaan valvontakohteelle määräytyy määräaikaistarkastusten tiheys. Ympäristöriskien arvioinnissa arvioidaan riskien todennäköisyyttä ja vaikutuksia toimialoittain ja laitoksittain.

Vantaalla toimialakohtainen ja laitoskohtainen ympäristöriskien arviointi on tehty keväällä 2015. Arviointi on tehty systemaattisesti ja se ohjannut valvontaohjelman laatimisessa. Laitoskohtainen arviointi tarkistetaan vuosittain uuden valvontaohjelman laatimisen yhteydessä.

Toimialakohtaisessa ympäristöriskien arvioinnissa arvioidaan toimialojen ympäristöriskien todennäköisyydet ja vaikutukset. Arvioitavat toimialat jakautuvat ympäristönsuojelulain lupaperusteen, rekisteröintiperusteen tai muuhun säännöllisen valvontaan kuuluvan toimialan mukaan. Toimialakohtaiseen ympäristöriskien arviointiin on valittu arvioitaviksi muuttujiksi riskejä, jotka eivät ole sidonnaisia yksittäisen laitoksen sijaintiin tai toimintatapoihin. Arvioitavia muuttujia ovat melu ja värinä, pöly, haju, roskaantuminen ja epäsiisteys, onnettomuusriski, toimialan riski pilata ympäristö sekä päästöt ilmaan, viemäriin, maaperään ja vesistöihin.

Laitoskohtainen ympäristöriskien arviointi tehdään toimialakohtaisen ympäristöriskien arvioinnin jälkeen ympäristöluvallisille, rekisteröidyille ja muuhun säännölliseen valvontaan kuuluville laitoksille. Laitoskohtaisella ympäristöriskien arvioinnilla tarkennetaan toimialakohtaisesta ympäristöriskien arvioinnista saatua tulosta. Arvioinnissa otetaan huomioon laitoksen sijainti, paikalliset ympäristöolosuhteet, toimintatavat, valvontatoimenpiteet sekä yhteydenotot toiminnan johdosta.

Toimialakohtaisesta ja laitoskohtaisesta ympäristöriskien arvioinneissa riskit pisteytetään ja lasketaan lopuksi yhteen. Yhteispistemäärän perusteella määräytyy toimialalle tai laitokselle valvontaluokka. Vantaalla on käytössä neljä valvontaluokkaa, jotka ilmaisevat määräaikaistarkastusten tiheyden. Tarkastustiheydet on suhteutettu Vantaan kaupungin ympäristönsuojelun resursseihin ja aikaisempiin toimintatapoihin.

Valvontaluokka	Tarkastustiheys
VL 4	7-10 vuotta
VL 3	5 vuotta
VL 2	3 vuotta
VL 1	1 vuosi

TAULUKKO 1. Valvontaluokat ja tarkastustiheydet

Laitoskohtaista ympäristöriskien arviointia käytetään valvontaohjelman laadinnassa. Valvontaohjelman mukaiset kohteet tarkastetaan järjestelmällisesti niille määritellyn tarkastustiheyden mukaan. Vantaalla ei ole käytössä tarkastuskohteiden valinnassa otantamenettelyä.

6. VALVOTTAVAT KOHTEET

6.1 YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN MUKAAN LUPAVELVOLLISET KOHTEET

Vantaan kaupungin ympäristökeskus valvoo 43 ympäristölupavelvollisen laitoksen toimintaa. Luvuissa ei ole mukana Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen valvomia kohteita Vantaan alueella. Jokaiselle laitokselle on nimetty vastuuvälvoja. Taulukossa on esitetty toimialoittain Vantaan valvontakohteiden määrä sekä ympäristöriskien arvioinnin perusteella määritelty valvontaluokka.

Toimiala	Kohteiden määrä	Valvontaluokka
Energiantuotanto	2	VL 3
Kemikaalien varastointi	1	VL 3
VOC-laitos	5	VL 2 - VL 4
Kivenlouhimo ja/tai murskaamo	8	VL 1 - VL 3
Jakeluasema pohjavesialueella	4	VL 3
Betoniasema	4	VL 2 - VL 3
Tekstiilien vesipesula	1	VL 4
Elintarvikkeiden valmistus	3	VL 3
Eläinsuoja	1	VL 3
Liikenne	5	VL 2- VL 3
Jätteen hyödyntäminen	4	VL 3
Jätteen käsittely	4	VL 4
Muu toiminta	1	VL 4
Yhteensä	43	

TAULUKKO 2. Ympäristöluovallisten kohteiden määrä ja valvontaluokka toimialoittain.

Uusiin luvittaviin laitoksiin tehdään paikalla käynti ennen luvanvaraisen toiminnan aloittamista sekä tarkastus luvanvaraisen toiminnan aloittamisen jälkeen tai ensimmäisen raportointivelvollisen vuoden päättyessä toimialasta riippuen.

6.2 YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN MUKAAN REKISTERÖITÄVÄT KOHTEET

Ympäristönsuojelulain 116 §:n mukaan pienet energialaitokset, jakeluasemat, asfalttiasemat sekä haihtuvia orgaanisia yhdisteitä käyttävät laitokset rekisteröidään ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Toimintojen tulee täyttää asetuksissa annetut minimivaatimukset. Tietojärjestelmään rekisteröinti tapahtuu uuden toiminnan aloittamisen, toiminnan oleellisen muutoksen taikka luvassa tai asetuksissa annettujen määräaikojen umpeuduttua.

Rekisteröintivelvollisten toimintojen valvonta toteutetaan kuten ympäristölupavelvollisten toimintojen valvonta. Kohteet pyritään tarkastamaan rekisteröinnin yhteydessä tai vuoden kuluttua rekisteröinnistä. Tietojärjestelmään rekisteröitäviä kohteita on Vantaalla 69, joista on rekisteröity 42.

Toimiala	Kohteiden määrä	Valvontaluokka
Asfalttiasema	4	VL 2 - VL 3
Energiantuotantolaitos	1	VL 4
Jakeluasema	59	VL 3
Kemiallinen pesula	4	VL 3 - VL 4
VOC-laitos	1	VL 3
Yhteensä	69	

TAULUKKO 3. Rekisteröitävien kohteiden määrä ja valvontaluokka toimialoittain.

6.3 YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN MUKAAN ILMOITUSVELVOLLISTEN TOIMINTOJEN VALVONTA

6.3.1 Erityisen häiritsevää melua aiheuttavat toiminnot

Erityisen häiritsevää melua aiheutuvasta tilapäisestä toiminnasta on tehtävä ympäristönsuojelulain 118 §:n mukainen ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Vantaan kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä on määritelty tarkemmin toiminnot, joista ainakin tulee tehdä ilmoitus. Suurin osa ilmoituksista koskee maarakentamista tai muuta rakentamista ja loput erilaisia huvitapahtumia. Ilmoituspäätöksessä voidaan antaa melun lisäksi määräyksiä jätelain ja ympäristönsuojelumääräysten noudattamiseksi.

Ilmoitusten perusteella Vantaalla tehdään noin 40 päätöstä. Ilmoitusten johdosta tehdään tarvittaessa tarkastus (noin 5 kpl). Pääsääntöisesti käydään tarkastamassa kaikki murskaustoiminnot, jotka ovat erityisen häiritseviä lähiympäristölle. Tarkastuksia tehdään myös valitusten perusteella.

6.3.2 Koeluonteinen toiminta

Ympäristölupaa ei tarvita koeluonteiseen lyhytaikaiseen toimintaan, jonka tarkoituksena on kokeilla uutta tekniikkaa, raaka- tai polttoainetta, valmistus- tai polttomenetelmää tai puhdistuslaitetta taikka käsitellä jätettä laitos- tai ammattimaisesti tällaisen toiminnan vaikutusten, käyttökelpoisuuden tai muun näihin rinnastettavan seikan selvittämiseksi. Tällöin toiminnasta on tehtävä ympäristönsuojelulain 119 §:n mukaan ilmoitus toimivaltaiselle ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Koeluontoisen toiminnan ilmoituksia tulee harvoin kunnan viranomaiselle. Koeluontoisen toiminnan paikka, tilat ja tekniikka sekä ympäristövaikutukset ja niiden vähentäminen tarkastetaan aina ilmoitusta käsiteltäessä.

6.3.3 Poikkeukselliset tilanteet

Ympäristönsuojelulain 120 §:n mukaan poikkeuksellisesta tilanteesta muussa kuin luvanvaraisessa tai rekisteröitävässä toiminnassa on toiminnasta vastaavan tai jätteen haltijan ilmoitettava tapahtuneesta viipymättä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Poikkeukselliseksi tilanteeksi katsotaan onnettomuus, ennakoimaton tuotantohäiriö tai muu vastaava yllättävä, toiminnasta riippumaton poikkeuksellinen syy taikka rakennelman tai laitteen purkamisen toiminta, josta aiheutuu tai uhkaa aiheutua päästöjä tai syntyy jätettä siten, että siitä voi aiheutua välitöntä ja ilmeistä ympäristön pilaantumisen vaaraa tai jätteen määrän tai ominaisuuksien vuoksi tavanomaisesta poikkeavia toimia jätehuollossa.

Ilmoituksia poikkeuksellisista tilanteista tulee harvoin kunnan viranomaiselle. Poikkeuksellisen tilanteen tapahtuessa tehdään kohteeseen aina tarkastus.

6.3.4 Ilmoitus eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa

Valtioneuvoston asetuksen (591/2006) mukaisesti jätteen saa hyödyntää ilman ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa tietyin edellytyksin. Hyödyntämisestä tulee ilmoittaa paikalliseen ELY-keskukseen tietojärjestelmään merkitsemistä varten. Uudenmaan ELY-keskuksen vuoden 2015 valvontasuunnitelman mukaan ilmoitusten valvonta eräiden jätteiden käyttämisestä maarakentamisessa on ohjattu kuntiin.

Ilmoitusten määrä vaihtelee muutamasta useaan kymmeneen. Tarkastukselle mennään tarvittaessa sekä pistokoeluontoisesti.

6.3.5 Maaperän pilaantuminen

Pilaantuneiden maa-alueiden osalta toimivaltainen viranomainen on Uudenmaan ELY-keskus. ELY-keskuksen suorittamiin tarkastuksiin pilaantuneiden maa-alueiden kohteissa osallistutaan tarvittaessa.

Vantaan ympäristönsuojeluviranomainen pyydetään usein paikalle vahinkotapauksissa, esimerkiksi isommissa öljyvahingoissa. Ensitorjuntavastuu on vahingon aiheuttajalla ja pelastuslaitoksella. Ympäristökeskus antaa tarvittaessa asiantuntija-apua.

6.4 JÄTELAIN VALVONTA

6.4.1 Roskaantuminen

Roskaantumisen valvonta perustuu pääosin yleisöilmoituksiin. Roskaantumista tapahtuu niin kaupungin omistamalla maalla kuin yksityisen tai valtion omistamalla maalla.

Roskaantumisilmoituksia tulee noin 100 kpl. Lähes poikkeuksetta roskaantuneelle alueelle tehdään valvontakäynti (noin 60 kpl). Valvontakäynnin perusteella roskaajalle tai toissijaisesti alueen haltijalle ja/tai maanomistajalle toimitetaan siivouskehoitus/ ilmoitus alueen roskaantumisesta. Lisäksi poliisille tehdään tutkintapyyntö, jos jätettä on paljon, jätteiden joukossa on vaarallista jätettä tai roskaajan henkilöllisyys on mahdollisesti selvitettävissä.

6.4.2 Yleisötapahtumien jätehuolto

Suurista yleisötapahtumista edellytetään jätehuoltosuunnitelma, jonka perusteella arvioidaan muun muassa jäteastioiden ja jätteiden lajittelun riittävyttä sekä jälkisiivouksen järjestämistä. Tapahtuman järjestäjän tulee toimittaa toteutuneet jätemäärät Vantaan ympäristökeskukseen tapahtuman jälkeen.

Vantaalla on jätehuoltosuunnitelman vaativaa yleisötapahtumaa 5-10 kpl. Tarkastuksia tehdään tarvittaessa tapahtuman aikana ja/tai heti tapahtuman jälkeen.

6.4.3 Jätehuoltorekisteriin merkittävät

Jätelain 94 §:n mukaan jätteen kuljettajan tai jätteen välittäjän on tehtävä hakemus toiminnan hyväksymiseksi jätehuoltorekisteriin sille ELY-keskukselle, jonka toiminta-alueella suurinta osaa toiminnasta harjoitetaan. ELY-keskus tekee jätelain 96 §:n nojalla päätöksen jätehuoltorekisteriin hyväksymisestä. Vantaalaisia toimijoita koskevat päätökset tulevat tiedoksi Vantaan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Jätelain 100 §:n mukaan sen, joka aikoo harjoittaa ammattimaista keräystä, on tehtävä ilmoitus jätehuoltorekisteriin merkitsemistä varten sen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, jonka alueella keräystä harjoitetaan. Ammattimainen keräys tarkoittaa esim. kunnan, tuottajayhteisön tai muun palveluyrityksen järjestämää alueellista vastaanottoa. Ilmoituksenvaraista ei ole lääkejätteiden vastaanotto apteekissa, myymälöiden kulutustuotteiden vastaanotto tai vapaaehtoiset keräystapahtumat.

Kuljettajan, jonka toiminta on hyväksytty jätehuoltorekisteriin, on pidettävä ote mukana kuljetuksen aikana ja pyydettyä esitettävä se valvontaviranomaisille. Valvontaa toteutetaan muiden valvontatoimien yhteydessä. Jätelain 100 §:n mukaisia ilmoituksia tulee alle 5 kpl. Ilmoitusten perusteella tehdään tarvittaessa tarkastus.

6.4.4 Jätelain 124 §:n valvonta

Jätelain 124 §:n mukaan valvontaviranomaisen on määräajoin asianmukaisesti tarkastettava laitokset ja toiminnot, joissa syntyy vaarallista jätettä. Samoin on tarkastettava jätteen kuljettajan ja jätteen välittäjän toiminta.

Tarkastuksia tehdään pääasiassa toimintoihin, joissa on moottoriajoneuvojen korjausta tai metalliteollisuutta. Lisäksi tarkastuksia tehdään projektiluontoisesti. Tarkastuksia tehdään noin 10 kpl.

6.4.5 Siirtoasiakirjojen valvonta

Jätelain 121 §:n mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja vaarallisen jätteen, saostus- ja umpikaivolietteen, hiekan- ja rasvanerotuskaivon lietteen, rakennus- ja purkujätteen sekä pilaantuneen maa-aineksen siirrosta ja luovutuksesta jätelain 29 §:ssä tarkoitetulle vastaanottajalle. Siirtoasiakirjan on oltava mukana jätteen siirron aikana.

Siirtoasiakirjojen valvontaa toteutetaan muiden valvontatoimien yhteydessä.

6.4.6 Jätehuoltomääräysten valvonta

Vantaalla noudatetaan Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen yleisiä jätehuoltomääräyksiä (1.7.2012). Määräyksiä on annettu mm. lajiteltavista jätteistä, jätteiden keräysvälineistä, jätteiden kuljettamisesta sekä jätteiden käsittelystä kiinteistöllä.

Jätehuoltomääräysten valvontaa toteutetaan muiden valvontatoimien yhteydessä ja asukkailta tulleiden ilmoitusten perusteella.

6.5 VESILAIN VALVONTA

Vesilain mukainen lupaviranomainen on aluehallintovirasto (AVI) ja valvontaviranomaisia ovat valtion valvontaviranomaisena ELY -keskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Päätösasioina kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvat talousveden ottamisen rajoittaminen, ojitusta koskevat erimielisyydet, oikeus ojittaa toisen alueella ja muu kuin kuivatusveden johtaminen toisen ojaan. Ojitusasioissa päätöstoimivalta rajoittuu ojitusta koskeviin erimielisyyksiin, jotka eivät edellytä aluehallintoviraston lupaa tai ojitustoimitusta.

Vesilain mukainen valvonta ja tarkastukset tehdään ilmoitusten perusteella.

Valvonta painottuu ojitusta koskeviin erimielisyyksiin. Tarkastuksia tehdään 5-10 kpl.

6.6 VESIHUOLTOLAIN VALVONTA

Vantaan vesijohto- ja viemäriverkostoa laajennetaan vuosittain. Vantaan kaupungin kuntatekniikan keskus tiedottaa kiinteistön omistajia, kun vesijohto- ja viemäriverkostoa aletaan rakentaa. Vantaan ympäristökeskus velvoittaa kiinteistöjä, joiden vapautuksen määräaika on päättynyt, liittymään vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston. Vesijohtoon

sekä jätevesi- ja hulevesiviemäriin liittymättömiä kiinteistöjä kehoitetaan liittymään ilmoitusten perusteella. Lisäksi vesijohto- ja jätevesiviemäriverkostoon liittymättömiä kiinteistöjä kartoitetaan projektiluontoisesti alueittain ja liittymättömiä kiinteistöjä kehoitetaan liittymään.

Kiinteistölle myönnetään vapautus liittymisvelvollisuudesta hakemuksen perusteella, jos vesihuoltolain edellytykset täyttyvät. Vapautushakemuksia käsiteltäessä kiinteistöllä tehdään aina tarkastus. Vapautuspäätöksiä arvioidaan valmisteltavan keskimääräistä enemmän, eli noin 20 kpl, koska valvonta keskitetään Kesäkylä Koivikon alueelle. Tarkastuksia tehdään 20 kpl.

6.7 YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYSTEN TOIMINTOJEN VALVONTA

6.7.1 Rakennusten julkisivujen ja muiden rakenteiden kunnostustyöt

Rakennusten julkisivujen ja muiden ulkoisten rakenteiden kunnostustyöstä on tehtävä kirjallinen ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Ilmoituksia tulee noin 10 kpl. Ilmoituksen tehneistä kohteista 5:ssä tehdään tarkastus.

6.7.2 Eräiden jätteiden hyödyntäminen maarakentamisessa

Maarakentamisessa voidaan käyttää puhtaita mineraalisia ja muita jäte-eriä vähäisessä määrin korvaamaan luonnonaineksia tietyin edellytyksin. Niiden vähäisestäkin käytöstä tulee ilmoittaa kirjallisesti Vantaan ympäristökeskukseen.

Ilmoituksia tulee muutamasta kymmeneen. Ilmoituksen tehneisiin kohteisiin tehdään tarvittaessa tarkastus.

6.7.3 Käytöstä poistetut öljysäiliöt

Maanalaisen käytöstä poistetun öljysäiliön voi jättää maahan, mikäli sen poistaminen on teknisesti vaikeaa tai siitä aiheutuu kohtuutonta vahinkoa muulle ominaisuudelle. Säiliön maahan jättämisestä on tehtävä kirjallinen hakemus.

Hakemuksia tulee noin 10 kappaletta. Kaikki kohteet tarkastetaan hakemuksen käsittelyn yhteydessä.

6.7.4 Lumen vastaanottopaikat

Lumen vastaanottopaikkojen ja välivarastointipaikkojen toiminnasta ei saa aiheutua haittaa asutukselle tai muulle maankäytölle. Vastaanottopaikan haltijan tulee huolehtia alueen siivoamisesta välittömästi lumen sulamisen jälkeen.

Vantaalla on kolme vakituista lumen vastaanottoaikkaa. Lumen vastaanottoaikat tarkastetaan vuosittain keväällä lumien sulamisen jälkeen tai viimeistään syksyllä ennen uuden kauden alkua.

6.7.5 Rakennus- ja purkujätehuolto

Rakennus- ja purkutyöt on tehtävä siten, että pölyhaitat ovat kaikissa olosuhteissa mahdollisimman vähäisiä. Vantaan kaupungin rakennusvalvonta lähettää ympäristökeskukselle tiedoksi purkuilmoitukset.

Ympäristökeskuksessa valvonta kohdistetaan suuriin purkukohteisiin, joista pyydetään tarkempi selvitys purkujätteiden käsittelystä. Selvityksiä pyydetään 5- 10 kpl. Tarvittaessa purkukohteisiin tehdään tarkastus.

6.8 MUUT VALVOTTAVAT TOIMINNOT

6.8.1 Haja-asutuksen vesihuolto

Valtioneuvoston asetuksessa talousjätevesien käsittelystä vesilaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla määrätään, että kiinteistöjen tulee täyttää asetuksessa jättevedelle asetetut puhdistusvaatimukset 15.3.2018 mennessä, jollei kiinteistölle ole haettu jatkoaikaa muutosten tekemiselle.

Yhteydenottoja haja-asutuksen jätevesien haitoista tulee noin 10 kpl. Tarkastus tehdään kaikkiin kohteisiin.

6.8.2 Otsonikerrosta heikentävien aineiden valvonta

Valtioneuvoston asetus (452/2009) koskee otsonikerrosta heikentävien aineiden ja eräiden fluorattuja kasvihuonekaasuja sisältävien laitteiden (huoltoasetus). Valvottaviin laitteisiin kuuluvat jäähdytys-, ilmastointi- ja lämpöpumppulaitteet sekä sammutuslaitteistot. Tyypillisiä valvottavia laitteita ovat esimerkiksi isojen rakennusten ilmastointilaitteet ja lämpöpumput, elintarviketeollisuuden ja kauppojen kylmälaitteet, krematorioiden jäähdytyslaitteet.

Valvontaa toteutetaan muiden valvontatoimien yhteydessä.

6.8.3 Maa-ainestien mukaiset kohteet

Valtioneuvoston asetuksessa maa-ainesten ottamisesta (926/2005) säädetään ottotoiminnan valvomiseksi suoritettavista tarkastuksista. Tarkastukset maa-ainesten ottamisalueelle tehdään lupahakemuksen käsittelyn aikana, ottotoiminnan aikana vuosittain sekä ottotoiminnan loputtua. Ottotoiminnan aikana vuosittain tehtävien tarkastusten tiheys määräytyy ottajan järjestämän omavalvonnan ja asiantuntemuksen sekä ottotoiminnan laadun ja laajuuden perusteella. Toiminnan loputtua ottamisalueelle tehdään lopputarkastus.

Vantaalla voimassa olevia maa-aineslupia on 5, joista 3 on toiminnassa. Kaikki toiminnassa olevat kohteet tarkastetaan vuosittain.

6.8.4 Maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset maisematyölupakohteet

Maisematyöluvut koskevat lähinnä puunkaatoa ja muita maisemaan vaikuttavia toimenpiteitä asemakaava-alueen ulkopuolella.

Uusia maisematyölupakohteita tulee muutama vuosittain. Vantaalla maisematyölupakohteita tarkastetaan lupahakemuksen käsittelyvaiheessa sekä toimenpiteen valmistuttua. Lisäksi kohteita tarkastetaan tarvittaessa luvan voimassaolonaikana.

6.8.5 Maastoliikennelain mukainen valvonta

Vantaalla on maastoliikennelain (1710/1995) mukainen lupa yhdelle trail-radalle, jonka toiminta on jatkuvaa. Lupa on myönnetty radalle viideksi vuodeksi kerrallaan. Tarkastukset radalle tehdään lupakäsittelyn yhteydessä viiden vuoden välein sekä erillisten kilpailujen ja tapahtumien lupakäsittelyn aikana yleensä vuosittain. Lisäksi luvitetaan lyhytaikaisia tapahtumia esim. kilpailuja, johon tehdään 1-2 tarkastusta.

Vantaalla on myös kaksi maastoliikennelain 8 §:n mukaista moottorikäyttöisten ajoneuvojen maastoajokieltoa. Alueelliset maastoajokiellot on määrätty Petikkoon sekä Kylmäojan-Rekolanmäen ja Simonsillan-Malmiiniityn alueilla Koivukylässä. Alueiden asianmukaiset merkinnät maastossa tarkistetaan vähintään kerran vuodessa.

6.8.6 REACH-asetuksen valvonta

Kemikaalilain (599/2013) 11 §:n mukaan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi ja torjumiseksi REACH-asetuksen aineen käytölle määriteltyjen käyttöolosuhteita ja turvallisuustoimenpiteitä (artiklat 14 ja 37) ja luvanvaraisten aineiden käyttöä (VII osasto) sekä ja aineen käytön rajoituksia (67) säännösten noudattamista. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on laatinut REACH-asetusta koskevan valvontaohjeen.

Valvontaa toteutetaan muiden valvontatoimien yhteydessä siltä osin, kuin valvonta koskee toiminnanharjoittajan velvoitetta huolehtia ympäristöhaittojen ehkäisemisestä ja torjumisesta kemikaalin käytössä ja varastoinnissa.

6.8.7 Nitraattiasetuksen valvonta

Vantaalla nitraattiasetuksen valvonta kohdistuu eläinsuojien lannanvarastointiin. Eläinsuojia valvotaan sekä suunnitelmallisesti että valitusten perusteella. Tarkastuksia tehdään myös uuden eläinsuojan rakentamisen yhteydessä sekä vanhan eläinsuojarakennuksen laajentamisen yhteydessä. Yleensä eläinsuojatarkastuksilla käydään yhdessä eläinlääkärin kanssa.

Vantaalla on eläinsuojia yhteensä noin 50 kappaletta, joista suurin osa on hevostalleja. Eläinsuojatarkastuksia tehdään noin 10-15 kpl.

6.8.8 Leirintäalueiden valvonta

Ulkoilulain (606/1973) 20 §:n mukaan leirintäalueen perustamisesta on tehtävä ilmoitus kunnan leirintäalueviranomaiselle.

Vantaalla ei ole pysyvää leirintäaluetta. Tilapäinen leirintäalue tarkastetaan tarvittaessa.

6.8.9 Muut kohteet

Muita valvottavia kohteita ovat muun muassa isohkot jätevedenpuhdistamot, painolaitokset ja mullan valmistus. Kohteita tarkastetaan projektituotoisesti sekä alueittain. Osa muiden kohteiden toimialoista tarkastetaan säännöllisesti.

7. VALVONNAN MAKSULLISUUS

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaan ympäristönsuojeluviranomainen voi periä maksun valvontaohjelmaan perustuvista luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta ohjelmaan perustuvasta säännöllisestä valvonnasta.

Liitteenä olevan valvontaohjelman kohdan A mukaisista tarkastuskäynneistä peritään ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksytyn taksan mukainen maksu.

8. VALVONTAOHJELMAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Ympäristönsuojeluasetuksen 30 §:n mukaan valvontaohjelmassa tulee olla kuvaus edellisen kauden valvontaohjelman tavoitteiden toteutumisesta. Vantaalla valvontaohjelman toteutumista arvioidaan vuosittain ja se viedään ympäristölautakunnan tiedoksi.

**Vantaa
Vanda**